

Výukový materiál

zpracovaný v rámci projektu

Pořadové číslo projektu:*

CZ.1.07/1.4.00/21.0268

Šablona:*

III/2

Sada:*

2 - Jazyk a jazyková komunikace

Ověření ve výuce: 16.5.2012

(nutno poznamenat v TK)

Třída: 9.B

Datum: 16.5.12

*) Doplňte po konzultaci s ředitelem školy

PŘÍVLASTEK

Předmět: Český jazyk

Ročník: 8. - 9. ročník

Klíčová slova: Přívlastek shodný, neshodný, volný, těsný,
několikanásobný, postupně rozvíjející

Jméno autora (vč. titulu): Mgr. Michaela Matějková

Škola - adresa: ZŠ Sloup, okres Blansko

Přívlastek:

1. Vysvětlení, teorie
holý, rozvitý
postupně rozvíjející, několikanásobný
shodný, neshodný
volný, těsný
2. Rozdělení - shodný, neshodný
3. Cvičení k procvičování učiva s řešením (v příloze ke kopírování pro žáky)
4. Hádání slov - spojení podst. jména s přívlastkem
5. Kostka - vymýšlení přívlastku podle toho, co padne

PŘÍVLASTEK PK

- je větný člen, který závisí na podstatném jménu (zájmenu, či číslovci)
- vyjadřuje vlastnost, kterou má jev označený tímto jménem
- ptáme se: jaký? který? čím?

Druhy přívlastku

- shodný - mladý člověk
- neshodný - místnost v domě

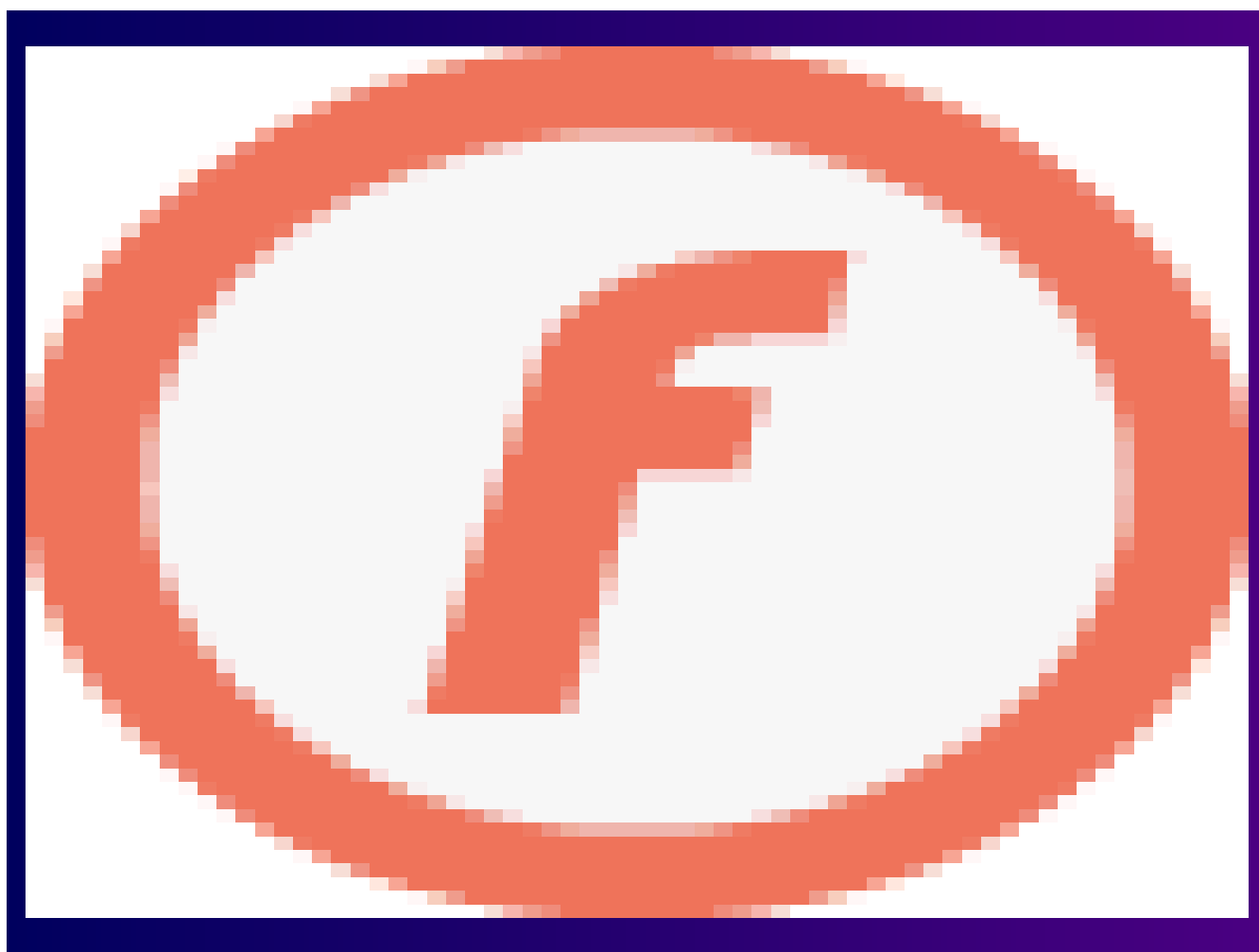
- holý - červené květy
- rozvitý - rychle se měnící počasí

- několikanásobný - příd. jména jedné významové řady, jejich pořadí lze měnit, mezi nimi lze říci "a". Odděluje se čárkou.

Na záhoně kvetly červené, oranžové a žluté květy.

- postupně rozvíjející - řídící jméno je rozvito nejprve jedním přívlastkem a potom celé spojení je rozvito dalším výrazem. Neodděluje se čárkou.

Koupil si černou koženou aktovku.

- volný - vyjadřuje doplňující vlastnost, ale nepodstatnou (lze ho vypustit beze změny smyslu věty), odděluje se čárkou z obou stran, bývá rozvitý

Správné trávení, zajišťované normální činností celého trávicího ústrojí, je nezbytnou podmínkou pevného zdraví.

- těsný - vyjadřuje vlastnost podstatnou (nelze vypustit beze změny smyslu věty), neodděluje se čárkou

Žáci přihlášení do soutěže se shromáždí u ředitelny.

Několikanásobný a postupně rozvíjející přívlastek

Z pouličních reproduktorů se ozýval chraptivý
unavený hlas. Úzkou lesní pěšinkou jsem
klopýtal přes staré vykotlané kořeny. Tichý
mírný dlouho očekávaný májový deštík se
konečně spustil. Maruška přinášela plnou náruč
pestrého lučního kvítí. Básník Fráňa Šrámek se
rád zastavoval u tři sta let staré Semtínské lípy.
Začínal příjemný podzimní den. Staříčká malá
červená aerovka dýchavičně zdolávala příkré
stoupání silnice.

Řešení:

Z pouličních reproduktorů se ozýval chraptivý, unavený hlas. Úzkou lesní pěšinkou jsem klopýtal přes staré vykotlané kořeny. Tichý, mírný, dlouho očekávaný májový deštík se konečně spustil. Maruška přinášela plnou náruč pestrého lučního kvítí. Básník Fráňa Šrámek se rád zastavoval u tři sta let staré Semtínské lípy. Začínal příjemný podzimní den. Staříčká malá červená aerovka dýchavičně zdolávala příkré stoupání silnice.

Volný a těsný přívlastek

Těch deset posledních dnů prodloužených deštěm a podzimním větrem se táhlo do nekonečna. Děti vracející se ze školy se zastavovaly u výkladů plných hraček. Pod svahem na okraji lesa stála malá dřevěná hájovna ozdobená nad vchodem i nad okny jeleními a srnčími parohy. Náš Agar nevšímající si slepic ani kolem přecházejících lidí pokojně odpočíval ve stínu staré jabloně naklánějící své větve pod tíhou dozrávajícího ovoce až k zemi. Muž přicházející proti nám byl náš soused.

Mlha halící od rána celý kraj do šedého závoje ustupovala pomalu slunečním paprskům. Při každém setkání vzpomínali na léta strávená ve školních lavicích. Jedovatým bylinám poškozujícím jejich zdraví dávali v dřívějších dobách výstražná nebo hanlivá přízviska. Procházel jsem se zamyšlený po stezkách vyšlapaných zvěří směřujících do houštiny s bohatými zásobami potravy. Kryštof Kolumbus nebyl jediný z oněch odvážných mužů zasvětivších svá srdce a své síly odhalování tajemných dálek.

Řešení:

Těch deset posledních dnů, **prodloužených deštěm a podzimním větrem**, se táhlo do nekonečna. Děti **vracející se ze školy** se zastavovaly u výkladů plných hraček. Pod svahem na okraji lesa stála malá dřevěná hájovna, **ozdobená nad vchodem i nad okny jeleními a srnčími parohy**. Náš Agar, **nevšímající si slepic ani kolem přecházejících lidí**, pokojně odpočíval ve stínu staré jabloně, **naklánějící své větve pod tíhou dozrávajícího ovoce až k zemi**. Muž přicházející proti nám byl náš soused. Mlha, **halící od rána celý kraj do šedého závoje**, ustupovala pomalu slunečním paprskům. Při každém setkání vzpomínali na léta **strávená ve školních lavicích**. Jedovatým bylinám, **poškozujícím jejich zdraví**, dávali v dřívějších dobách výstražná nebo hanlivá přízviska. Procházel jsem se zamyšlený po stezkách vyšlapaných zvěří, **směřujících do houštiny s bohatými zásobami potravy**. Kryštof Kolumbus nebyl jediný z oněch odvážných mužů **zasvětivších svá srdce a své síly odhalování tajemných dalek**.

VYMÝŠLEJ PŘÍKLADY PŘÍVLASTKŮ PODLE TOHO, JAKÝ
DRUH PADNE NA KOSTCE.

Použité zdroje:

SMART Notebook, verze 10.8.364.0
Základní prvky galerie SMART Board
Lesson activity Toolkit 2.